

POZNAŃSKA AKADEMIA MEDYCZNA NAUK STOSOWANYCH
IM. KSIECIA MIESZKA I W POZNANIU

WYDZIAŁ LEKARSKI
KIERUNEK LEKARSKI
JEDNOLITE STUDIA MAGISTERSKIE
PROFIL OGÓLNOAKADEMICKI

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć:									
CHOROBY WEWNĘTRZNE									
1. Kod zajęć: L_VI-11/12_71		2. Liczba punktów ECTS: 16							
3. Kierunek:	Lekarski	6. Liczba godzin:	ogółem	wykłady	e-learning	ćwiczenia	konwersatoria	Praktyczne nauczanie kliniczne	Praktyki zawodowe
4. Rok studiów	VI	7. Zajęcia stacjonarne:	240					240	
5. Semestr:	XI-XII	8. Poziom studiów:	JEDNOLITE MAGISTERSKIEJ						
Koordynator przedmiotu i osoby prowadzące zajęcia:									
Dr n. med. Anna Dudziak									
9. Forma zaliczenia:	Egzamin	10. Język wykładowy:	polski						

Informacje szczegółowe

1. Cele kształcenia 5 – 10 (intencje wykładowcy):	
C1.	Poszerzenie wiedzy i nabycie umiejętności i kompetencji zawartych w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego.

2. Wymagania wstępne:	
Wiedza, umiejętności i kompetencje adekwatne dla studenta VI roku kierunku lekarskiego – potwierdzone poprzez uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich wymaganych programem zajęć.	

3. Efekty uczenia się wybrane dla zajęć:

W zakresie wiedzy

Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się (Po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się słuchacz:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
----------------------------------	---	--	----------------------------------	------------------------------------

E.W7.	L_70-VI_E.W7.	<p>Zna i rozumie uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne, przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób internistycznych występujących u dorosłych oraz ich powikłań:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) chorób układu krążenia, w tym choroby niedokrwiennej serca, wad serca, chorób wsierdza, mięśnia serca, osierdza, niewydolności serca (ostrej i przewlekłej), chorób naczyń tętniczych i żylnych, nadciśnienia tętniczego (pierwotnego i wtórnego), nadciśnienia płucnego; 2) chorób układu oddechowego, w tym chorób dróg oddechowych, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc, astmy, rozstrzeni oskrzeli, mukowiscydozy, zakażeń układu oddechowego, gruźlicy, chorób śródmiąższowych płuc, opłucnej, śródpiersia, 	<p>Ocena wiedzy studenta podczas zajęć realizowanych w zakresie praktycznego nauczania klinicznego, egzamin w formie ustnej, egzamin praktyczny OSCE.</p>	C1
-------	---------------	--	---	----

E.W8.	L_70-VI_E.W.	Zna i rozumie zasady farmakoterapii u pacjentów z niewydolnością nerek i leczenia nerkozastępczego;		
E.W9.	L_70-VI_E.W9.	Zna i rozumie zasady leczenia żywieniowego i płynoterapii w różnych stanach chorobowych;		
E.W39.	L_70-VI_E.W39.	Zna i rozumie rodzaje materiałów biologicznych wykorzystywanych w diagnostyce laboratoryjnej i zasady pobierania materiału do badań;		
E.W40.	L_70-VI_E.W40.	Zna i rozumie możliwości i ograniczenia badań laboratoryjnych;		
E.W41.	L_70-VI_E.W41.	Zna i rozumie wskazania do wdrożenia terapii monitorowanej;		
E.W42.	L_70-VI_E.W42.	Zna i rozumie wskazania do leczenia składnikami krwi oraz zasady ich podawania.		
W zakresie umiejętności				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
E.U1.	L_70-VI_E.U1.	Potrafi zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	Ocena umiejętności studenta podczas zajęć realizowanych w zakresie praktycznego nauczania klinicznego, egzamin w formie ustnej, egzamin praktyczny OSCE.	C1
E.U3.	L_70-VI_E.U3.	Potrafi zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE (S – <i>Symptoms</i> (objawy), A – <i>Allergies</i> (alergie), M – <i>Medications</i> (leki), P – <i>Past medical history</i> (przebyte choroby / przeszłość medyczna), L – <i>Last meal</i> (ostatni posiłek), E – <i>Events prior to injury/illness</i> (zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem));		

E.U5.	L_70-VI_E.U5.	<p>Potrafi przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej, w tym badanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ogólnointernistyczne; 2) neurologiczne; 3) ginekologiczne; 4) układu mięśniowo-szkieletowego; 5) okulistyczne; 6) otolaryngologiczne; 7) geriatryczne; 		
E.U9.	L_70-VI_E.U9.	<p>Potrafi rozpoznać najczęstsze objawy choroby u dorosłych, zastosować badania diagnostyczne i interpretować ich wyniki, przeprowadzić diagnostykę różnicową, wdrożyć terapię, monitorować efekty leczenia oraz ocenić wskazania do konsultacji specjalistycznej, w szczególności w przypadku objawów takich jak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) gorączka; 2) osłabienie; 3) utrata apetytu; 4) utrata masy ciała; 5) wstrząs; 6) zatrzymanie akcji serca; 7) zaburzenie świadomości, w tym omdlenie; 8) obrzęk; 9) wysypka; 10) kaszel i odkrztuszanie; 11) krwiotłucie; 12) duszność; 		

		13) wydzielina z nosa i ucha; 14) ból w klatce piersiowej; 15) kołatanie serca; 16) sinica; 17) nudności i wymioty; 18) zaburzenia połykania; 19) ból brzucha; 20) obecność krwi w stolcu; 21) zaparcie i biegunka; 22) żółtaczka; 23) wzdęcia i opór w jamie brzusznej; 24) niedokrwistość; 25) limfadenopatia; 26) zaburzenia oddawania moczu; 27) krwimocz i białkomocz; 28) zaburzenia miesiączkowania; 29) obniżenie nastroju i stany lękowe; 30) zaburzenia pamięci i funkcji poznawczych; 31) ból głowy; 32) zawroty głowy; 33) niedowład; 34) drgawki; 35) ból pleców; 36) ból stawów; 37) uraz lub oparzenie; 38) odwodnienie i przewodnienie;		
E.U11.	L_70-VI_E.U11.	Potrafi rozpoznawać objawy ryzykownego i szkodliwego używania alkoholu oraz problemowego używania		

		<p>innych substancji psychoaktywnych, objawy uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i proponować prawidłowe postępowanie terapeutyczne oraz medyczne;</p>		
E.U12.	L_70-VI_E.U12.	Potrafi rozpoznawać stany wymagające leczenia w warunkach szpitalnych;		
E.U14.	L_70-VI_E.U14.	<p>Potrafi wykonywać procedury i zabiegi medyczne, w tym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pomiar i ocenę podstawowych funkcji życiowych (temperatura, tętno, ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorowanie ich z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru; 2) różne formy terapii inhalacyjnej, i dokonać doboru inhalatora do stanu klinicznego pacjenta; 3) pomiar szczytowego przepływu wydechowego; 4) tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych; 5) bezprzrządowe i przrządowe udrażnianie dróg oddechowych; 6) dożylną, domięśniową i podskórną podanie leku; 7) pobranie i zabezpieczenie krwi do badań laboratoryjnych, 		

		<p>w tym</p> <p>mikrobiologicznych;</p> <p>8) pobranie krwi tętniczej i arterializowanej krwi włóśniczkowej;</p> <p>9) pobranie wymazów do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;</p> <p>10) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny;</p> <p>11) założenie zgłębnika żołądkowego;</p> <p>12) wlewkę doodbytniczą;</p> <p>13) standardowy elektrokardiogram spoczynkowy, i zinterpretować jego wynik;</p> <p>14) defibrylację, kardiowersję elektryczną i elektrostymulację zewnętrzną;</p> <p>15) testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru;</p> <p>16) zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;</p> <p>17) tamponadę przednią nosa;</p> <p>18) badanie USG w stanach zagrożenia życia według protokołu FAST (<i>Focussed Assessment with Sonography in Trauma</i>) lub jego odpowiednika, i zinterpretować jego wynik;</p>		
E.U16.	L_70-VI_E.U16.	Potrafi stwierdzić zgon pacjenta;		

E.U17.	L_70-VI_E.U17.	Potrafi uczestniczyć w procesie godnego umierania pacjenta, wykorzystując potencjał opieki paliatywnej;		
E.U18.	L_70-VI_E.U18.	Potrafi prowadzić dokumentację medyczną pacjenta, w tym w postaci elektronicznej, zgodnie z przepisami prawa;		
E.U19.	L_70-VI_E.U19.	Potrafi planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w zakresie leczenia nowotworów na podstawie wyników badań i dostarczonej dokumentacji medycznej;		
E.U21.	L_70-VI_E.U21.	Potrafi prowadzić edukację zdrowotną pacjenta, w tym edukację żywieniową dostosowaną do indywidualnych potrzeb;		
E.U22.	L_70-VI_E.U22.	Potrafi zastosować racjonalną antybiotykoterapię w zależności od stanu klinicznego pacjenta;		
E.U25.	L_70-VI_E.U25.	Potrafi przekazywać pacjentowi informacje, dostosowując ich ilość i treść do potrzeb i możliwości pacjenta, oraz uzupełniać informacje werbalne modelami i informacją pisemną, w tym wykresami i instrukcjami oraz odpowiednio je stosować;		
E.U26.	L_70-VI_E.U26.	Potrafi podejmować wspólnie z pacjentem decyzje diagnostyczno-terapeutyczne (oceniać stopień zaangażowania pacjenta, jego potrzeby i możliwości w tym zakresie, zachęcać pacjenta do brania aktywnego udziału w procesie podejmowania decyzji, omawiać zalety, wady, spodziewane rezultaty i konsekwencje wynikające z decyzji) i uzyskiwać świadomą zgodę pacjenta;		
E.U28.	L_70-VI_E.U28.	Potrafi identyfikować społeczne determinanty zdrowia, wskaźniki		

		występowania zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz omawiać je z pacjentem i sporządzić notatkę w dokumentacji medycznej;		
E.U30.	L_70-VI_E.U30.	Potrafi stosować zasady przekazywania informacji zwrotnej (konstruktywnej, nieoceniającej, opisowej) w ramach współpracy w zespole;		
E.U31.	L_70-VI_E.U31.	Potrafi przyjąć, wyjaśnić i analizować własną rolę i zakres odpowiedzialności w zespole oraz rozpoznawać swoją rolę jako lekarza w zespole;		
E.U32.	L_70-VI_E.U32.	Potrafi uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji oraz uwzględniać te informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta;		
E.U33.	L_70-VI_E.U33.	Potrafi omawiać w zespole sytuację pacjenta z wyłączeniem subiektywnych ocen, z poszanowaniem godności pacjenta;		
<i>W zakresie kompetencji społecznych</i>				
Symbol efektu uczenia się	Symbol przedmiotowego efektu kształcenia	Opis zmodyfikowanego dla zajęć założonego efektu uczenia się	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
K.1.	L_70-VI_K.1.	nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	Obserwacja studenta podczas	C1

			praktycznego nauczania klinicznego	
K.2.	L_70-VI_K.2.	kierowania się dobrem pacjenta;		
K.3.	L_70-VI_K.3.	przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta		
K.4.	L_70-VI_K.4.	podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;		
K.5.	L_70-VI_K.5.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń, dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.6.	L_70-VI_K.6.	propagowania zachowań prozdrowotnych;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.7.	L_70-VI_K.7.	korzystania z obiektywnych źródeł informacji;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.8.	L_70-VI_K.8.	formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.9.	L_70-VI_K.9.	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.10.	L_70-VI_K.10.	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1
K.11.	L_70-VI_K.11.	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	Obserwacja studenta podczas praktycznego nauczania klinicznego	C1

4. PRAKTYCZNE NAUCZANIE KLINICZNE NA VI ROKU STUDIÓW

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi samodzielnie:	Symbol podstawowego celu
H.U1.	wykonać pomiar i ocenić podstawowe funkcje życiowe (temperatura, tętno, Ciśnienie tętnicze krwi) oraz monitorować je z wykorzystaniem kardiomonitora i pulsoksymetru;	C1
H.U2.	wykonywać bezprzyrządowe i przyrządowe udrażnianie dróg oddechowych;	C1
H.U3.	wykonać pomiar szczytowego przepływu wydechowego;	C1
H.U4.	pobrać i zabezpieczyć krew i inny materiał biologiczny do badań laboratoryjnych, w tym mikrobiologicznych	C1
H.U5	wykonać dożylnie, domięśniowe i podskórne podanie leku;	C1
H.U6.	wykonywać różne formy terapii inhalacyjnej i dokonać doboru inhalatora odpowiednio do sytuacji klinicznej;	C1
H.U7.	pobrać krew tętniczną i arterializowaną krew włosniczkową;	C1
H.U8	wykonywać testy paskowe, w tym pomiar stężenia glukozy przy pomocy glukometru;	C1
H.U9.	pobrać wymazy do badań mikrobiologicznych i cytologicznych;	C1
H.U10.	wykonać cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiety i mężczyzny;	C1
H.U11.	założyć zgłębnik żołądkowy	C1
H.U12.	wykonać wlewkę doodbytniczą	C1
H.U13.	wykonać zabiegi opłucnowe: punkcję i odbarczenie odmy;	C1
H.U14.	wykonać standardowy elektrokardiogram spoczynkowy i zinterpretować jego wynik;	C1
H.U15.	wykonać defibrylację, kardiowersję elektryczną, elektrostymulację zewnętrzną;	C1
H.U24.	zastosować środki ochrony indywidualnej adekwatne do sytuacji klinicznej;	C1
H.U25.	zebrać wywiad z dorosłym, w tym osobą starszą, wykorzystując umiejętności dotyczące treści, procesu i percepcji komunikowania się, z uwzględnieniem perspektywy biomedycznej i perspektywy pacjenta;	C1
H.U27.	zebrać wywiad w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia z zastosowaniem schematu SAMPLE;	C1
H.U28.	przeprowadzić pełne i ukierunkowane badanie fizykalne dorosłego dostosowane do określonej sytuacji klinicznej;	C1
H.U30.	przekazać niepomyślne wiadomości z wykorzystaniem wybranego protokołu (np. SPIKES, EMPATIA, ABCDE), w tym wspierać rodzinę w procesie godnego umierania pacjenta oraz poinformować rodzinę o śmierci pacjenta;	C1
H.U31.	Uzyskiwać informacje od członków zespołu z poszanowaniem ich zróżnicowanych opinii i specjalistycznych kompetencji, uwzględniać te	C1

	informacje w planie diagnostyczno-terapeutycznym pacjenta oraz stosować protokoły ATMIST, RSVP/ISBAR;	
H.U32.	przeprowadzić badanie psychiatryczne pacjenta i ocenić jego stan psychiczny;	C1
H.U33.	stwierdzić zgon pacjenta;	C1
H.U36.	wykonywać tlenoterapię przy użyciu metod nieinwazyjnych	C1
H.U39.	przewodzić podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) u dorosłych, w tym z użyciem automatycznego defibrylatora zewnętrznego, zgodnie z wytycznymi ERC;	C1
H.U40.	przewodzić zaawansowane czynności resuscytacyjne (ALS) u dorosłych zgodnie z wytycznymi ERC;	C1
H.U41.	rozpoznawać najczęściej występujące stany zagrożenia życia, w tym z wykorzystaniem różnych technik obrazowania;	C1

5. Warunki zaliczenia:

(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:

Student podczas realizacji praktycznego nauczania klinicznego zobowiązany jest do posiadania dziennika praktyk wypełnianego przez osobę pełniącą funkcje opiekuna zajęć praktycznego nauczania klinicznego.

Student podlega obserwacji i ocenie umiejętności podczas wszystkich czynności wykonywanych w ramach praktycznego nauczania klinicznego. Uzyskanie zaliczenia jest warunkiem przystąpienia do **egzaminu ustnego** z zakresu chorób wewnętrznych i **egzaminu OSCE z zakresu chorób wewnętrznych**, pediatrii, chirurgii, ginekologii i położnictwa, psychiatrii, medycyny rodzinnej oraz medycyny ratunkowej.

Egzamin ustny – odpowiedź na 10 wylosowanych przez studenta pytań.

Ocena dostateczna (3,0) – wyczerpująca odpowiedź na 7 pytań.

Ocena dobra (4,0) – wyczerpująca odpowiedź na 8 pytań.

Ocena bardzo dobra (5,0) – wyczerpująca odpowiedź na 9 lub 10 pytań.

Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu ustnego jest warunkiem przystąpienia do egzaminu OSCE.

6. Metody prowadzenia zajęć:

Praktyczne nauczanie kliniczne prowadzone jest w formie seminariów i ćwiczeń, w klinikach, oddziałach szpitalnych lub w symulowanych warunkach klinicznych.

7. Kalkulacja ECTS – proponowana:

(na podstawie poniższego przykładu)

Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
SUMA GODZIN	240
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	16

Niniejszy dokument jest własnością PAM im. Księcia Mieszka I i nie może być kopiowany, przetwarzany, publikowany, przegrywany, przesyłany pocztą, przekazywany, rozpowszechniany lub dystrybuowany w inny sposób. Dokument podlega ochronie wynikającej z ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).